

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Analiza danych z użyciem Apache Spark

Spark MLlib

Paweł Procaj

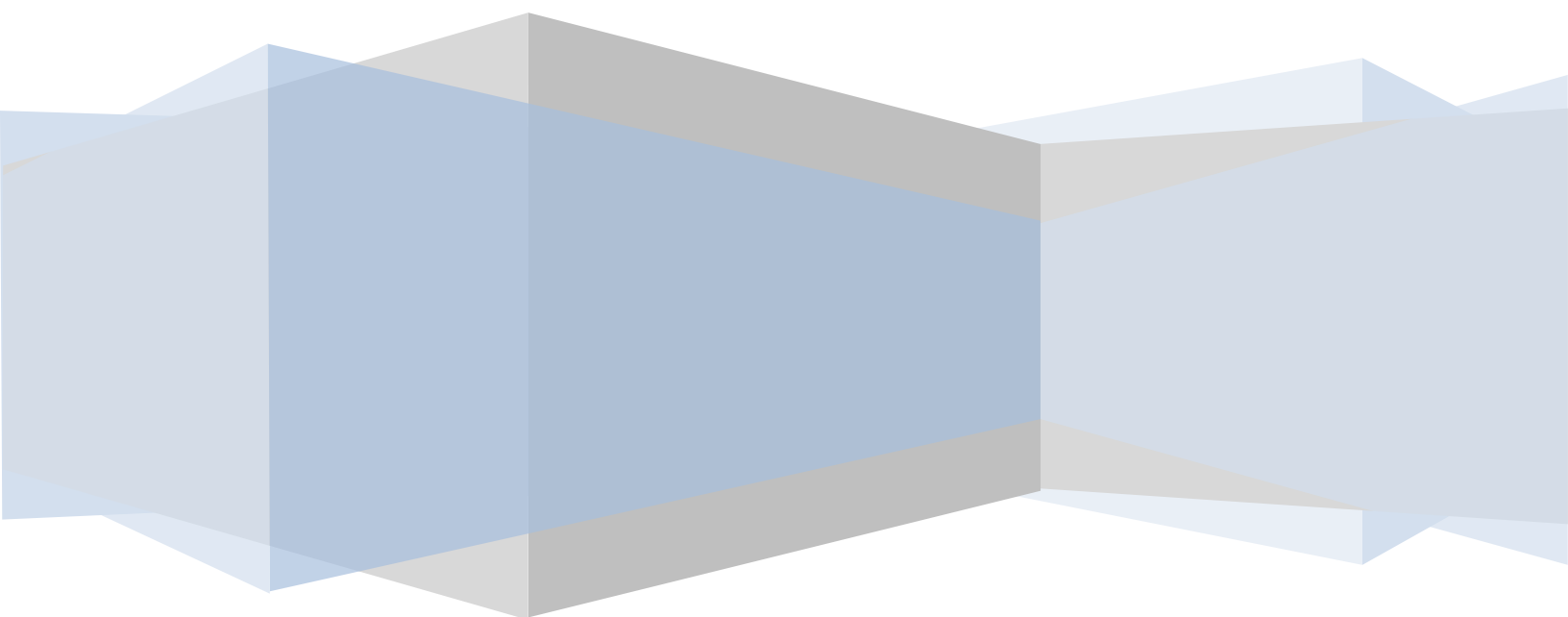

Table of Contents

Spark Machine Learning Library (MLlib)	4
Struktury danych.....	4
Ramka danych / DataFrame.....	4
Typy danych dostępne w pakiecie pyspark.ml	4
Wektory	4
Macierze lokalne	5
Czytanie danych w formacie LibSVM (Library for Support Vector Machines).....	6
Potoki	7
Komponenty potoku	7
Obiekty Transformers	7
Estymatory	7
Potok / Pipeline.....	8
Parametry.....	9
Zapisywanie i ładowanie potoków	9
Wyodrębnianie, przekształcanie oraz wybieranie cech.....	9
Ekstraktory cech.....	10
TF-IDF (Term Frequency-Inverse Document Frequency).....	10
HashingTF.....	10
CountVectorizer	11
FeatureHasher.....	12
Feature Transformers	12
Tokenizer.....	12
StopWordsRemover.....	12
N-gram	13
Binarizer	13
StringIndexer.....	13
IndexToString	13
OneHotEncoder.....	14
VectorIndexer	14
VectorAssembler.....	14
Feature Selectors	14

VectorSlicer 14

Spark Machine Learning Library (MLlib)

Spark MLlib lub inaczej Spark ML to biblioteka do zastosowań z dziedziny uczenia maszynowego. Dostarcza następujących narzędzi:

- Algorytmy uczenia maszynowego: popularne algorytmu uczenia takie jak klasyfikacja, regresja, klastrowanie oraz filtrowanie kolaboratywne.
- Określanie cech: wyodrębnianie cech, transformacje, redukcja wymiarów oraz selekcja i filtrowanie.
- Potoki: narzędzia do tworzenia, wykonywania oraz tuningowania potoków uczenia maszynowego.
- Trwałość (persystencja): zapisywanie i ładowanie algorytmów, modeli oraz potoków.
- Różne narzędzia z dziedziny algebry liniowej, statystyk, obróbki danych.

Struktury danych

Podział typów danych w bibliotece MLlib przedstawia poniższy rysunek:

Ramka danych / DataFrame

Podstawową strukturą danych w interfejsie programistycznym biblioteki MLlib jest ramka danych, czyli DataFrame dostępna w module Spark SQL. Na jej bazie tworzone są inne typy danych, wykorzystywane w bibliotece MLlib.

Typy danych dostępne w pakiecie pyspark.ml

PySpark MLlib zawiera wiele własnych struktur danych, umieszczonych w pakiecie pyspark.ml:

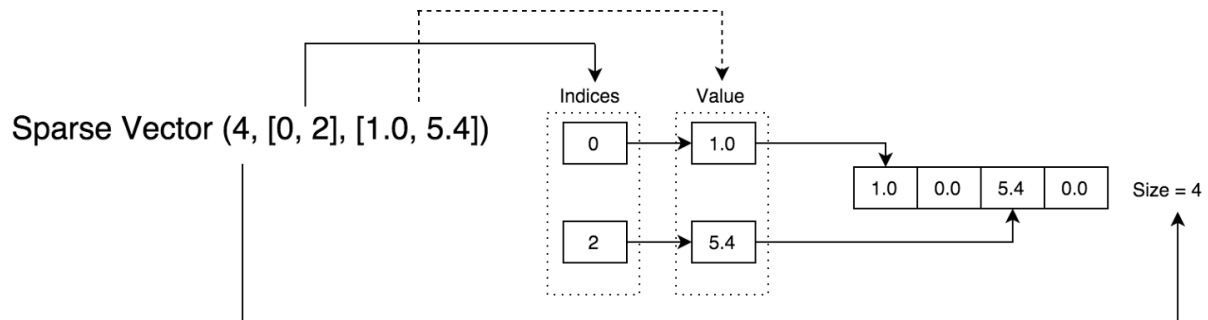
- **Wektory lokalne** – Wektor lokalny ma indeksy całkowite zaczynające się od 0 oraz wartości typu double, przechowywane na pojedynczej maszynie.
 - **DenseVector** - wektory gęste, przechowujące każdą wartość cechy.
 - **SparseVector** - wektory rzadkie, przechowujące tylko wartości niezerowe, by oszczędzić miejsce. Wektory można tworzyć za pomocą klasy `pyspark.ml.linalg.Vectors`.
- **LabeledPoint** – oznaczony punkt danych dla nadzorowanych algorytmów uczenia takich jak klasyfikacja i regresja. Składa się na niego etykieta (wartość zmiennoprzecinkowa) oraz wektor cech. Umieszczony w pakiecie `ml.regression`.
- **Rating** – ocena produktu przez użytkownika, stosowana w pakiecie `ml.recommendation` do rekomendacji produktu.
- **Macierze lokalne** – przechowywane na pojedynczej maszynie, z indeksami całkowitymi oraz wartościami typu double, podobnie jak wektory występują macierze gęste i rzadkie.
- **Macierze rozproszone** – dostępne w pakiecie `spark.mllib`.

Wektory

Przykład wektora gęstego oraz rzadkiego przedstawia poniższy rysunek:

Dense Vector (1.0, 0.0, 5.4, 0.0)

1.0	0.0	5.4	0.0
-----	-----	-----	-----

Macierze lokalne

Rodzaje macierzy lokalnych:

- **macierze gęste** - wartości komórek są przechowywane w pojedynczej tablicy typu double w porządku kolumnowym (najpierw kolumny)
- **macierze rzadkie** – ich wartości niezerowe są przechowywane w formacie CSC (skompresowana rzadka kolumna) w porządku kolumnowym (najpierw kolumny)

Przykładowo macierz gęsta:

```
| 1.0 | 2.0 |
| 3.0 | 4.0 |
| 5.0 | 6.0 |
```

jest trzymana w 1-wymiarowej tablicy [1.0, 3.0, 5.0, 2.0, 4.0, 6.0] jako macierz rozmiaru (3, 2).

Przykład macierzy:

`Matrices.dense(3, 2, Array(1.0, 0.0, 5.0), Array(2.0, 4.0, 0.0))`

	1.0	2.0
	0.0	4.0
	5.0	0.0

3 rows
2 columns

`Matrices.sparse(4, 5,`

`Array(0, 2, 3, 6, 7, 8),`

→ ColPtr

`Array(0, 3, 1, 0, 2, 3, 2, 1),`

→ Row Indices

`Array(1.0, 14.0, 6.0, 2.0, 11.0, 16.0, 12.0, 9.0))`

→ Values

Col	0	1	2	3	4
Row	0	1	2	3	4
0	1.0	0.0	2.0	0.0	0.0
1	0.0	6.0	0.0	0.0	9.0
2	0.0	0.0	11.0	12.0	0.0
3	14.0	0.0	16.0	0.0	0.0

Col	0	1	2	3	4
Values	1.0 14.0	6.0	2.0 11.0 16.0	12.0	9.0
Row (Indices)	0 3	1	0 2 3	2	1
Index	0 1	2	3 4 5	6	7 8
ColPtr	0	2	3	6	7 8

Czytanie danych w formacie LibSVM (Library for Support Vector Machines)

W praktyce często używa się danych treningowych zapisanych w formacie rzadkim (sparse). MLlib wspiera czytanie przykładów treningowych przechowywanych w formacie LIBSVM, który jest domyślnym formatem używanym przez biblioteki LIBSVM oraz LIBLINEAR. Jest to format tekstowy, w którym każda linia reprezentuje wektor cech posiadających etykietę.

Format ma postać:

label index1:value1 index2:value2 ...

gdzie indeksy zaczynają się od 1 (1-based) i są w porządku rosnącym.

Po załadowaniu indeksy cech są konwertowane na zaczynające się od 0 (0-based).

W PySparku do czytania przykładów treningowych w formacie LIBSVM używana jest funkcja `MLUtils.loadLibSVMFile`.

Przykład użycia.

```
from pyspark.mllib.util import MLUtils
```

```
examples = MLUtils.loadLibSVMFile(sc, "data/mllib/sample_libsvm_data.txt")
```

Potoki

Potoki są składową interfejsu API Sparka i służą do łączenia wielu algorytmów w jeden potok czy też przepływ pracy.

Na całość modułu potoków składają się następujące części:

- **DataFrame**: Jako kolekcję danych moduł uczenia maszynowego Sparka używa struktury danych DataFrame, pochodzącej z modułu Spark SQL, która może zawierać wartości o różnych typach danych. Przykładowo obiekt DataFrame mogłoby zawierać różne kolumny trzymające tekst, wektory cech, etykiety (LabeledPoint) czy predykcje.
- **Transformer**: Transformer jest algorytmem, który potrafi przekształcić jedną ramkę danych DataFrame w inną. Przykładowo model ML jest typu Transformer, który przekształca DataFrame z cechami na DataFrame z predykcjami.
- **Estimator**: Estymator jest algorytmem, który może być wytrenowany z użyciem danych z DataFrame, by docelowo przekształcić się w Transformer. Przykładowo algorytm uczący się jest obiektem typu Estimator, który trenuje się na danych z DataFrame i produkuje model wyjściowy.
- **Pipeline**: Pipeline (potok) łączy razem w łańcuch wiele obiektów typu Transformer oraz Estimator definiując w ten sposób przepływ pracy.
- **Parameter**: Wszystkie obiekty typu Transformer oraz Estimator współdzielą interfejs API do ustawiania, zapisywania i czytania parametrów.

Komponenty potoku

Obiekty Transformers

Transformer jest abstrakcją, która obejmuje dwa typy:

- transformer cech,
- modele uczące się.

Technicznie Transformer implementuje metodę transform(), która konwertuje jedną ramkę DataFrame na inną, w ogólności dołączając jedną lub więcej kolumn. Na przykład:

- Transformer cech bierze obiekt ramkę DataFrame, czyta kolumnę (np. tekst), mapuje ją na nową kolumnę (wektor cech) i na wyjściu produkuje obiekt DataFrame z dołączoną zmapowaną kolumną.
- Model uczący się bierze obiekt ramkę DataFrame, czyta kolumnę zawierającą wektory cech, dokonuje predykcji wartości etykiety dla każdego wektora cech i na wyjściu produkuje nową ramkę DataFrame z dołączoną kolumną z predykcjami etyket.

Estymatory

Estimator to pewna abstrakcja algorytmu uczącego się lub dowolnego algorytmu, który trenuje się na danych. Technicznie Estimator implementuje metodę fit(), która akceptuje obiekt DataFrame i produkuje obiekt Model, który jest równocześnie typu Transformer. Przykładowo algorytm uczący się

taki jak `LogisticRegression` jest typu `Estimator`, a wywołanie jego metody `fit()` trenuje model `LogisticRegressionModel`, który jest obiektem typu `Model` i stąd również typu `Transformer`.

Właściwości komponentów potoku

- Metody `Transformer.transform()` oraz `Estimator.fit()` są bezstanowe.
- Każda instancja obiektu typu `Transformer` lub `Estimator` ma unikalny identyfikator, który jest użyteczny przy określaniu parametrów.

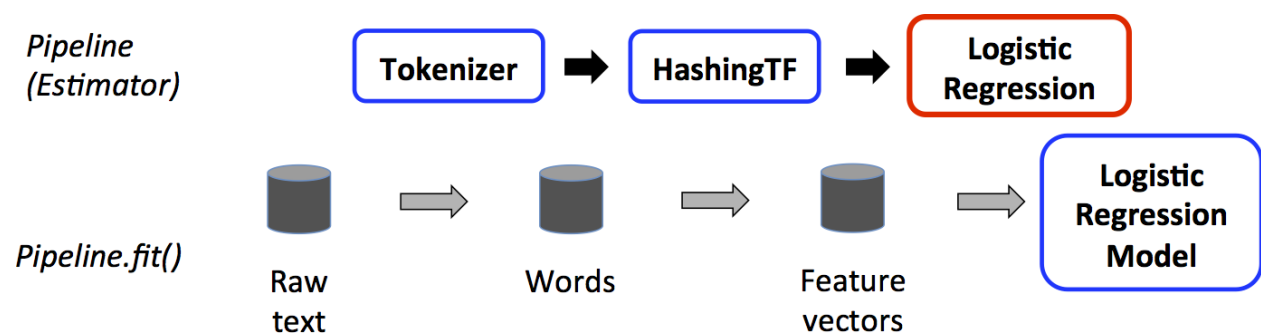
Potok / Pipeline

W uczeniu maszynowym powszechne jest uruchamianie sekwencji algorytmów przetwarzających dane i uczących się na ich podstawie. Przykładowo przepływ pracy związany z przetwarzaniem prostego dokumentu tekstowego może obejmować następujące etapy:

- Podziel każdy z dokumentów / tekstów na słowa.
- Skonwertuj każde słowo dokumentu na liczbowy wektor cech.
- Naucz model predykcyjny korzystając z wektorów cech i etykiet.

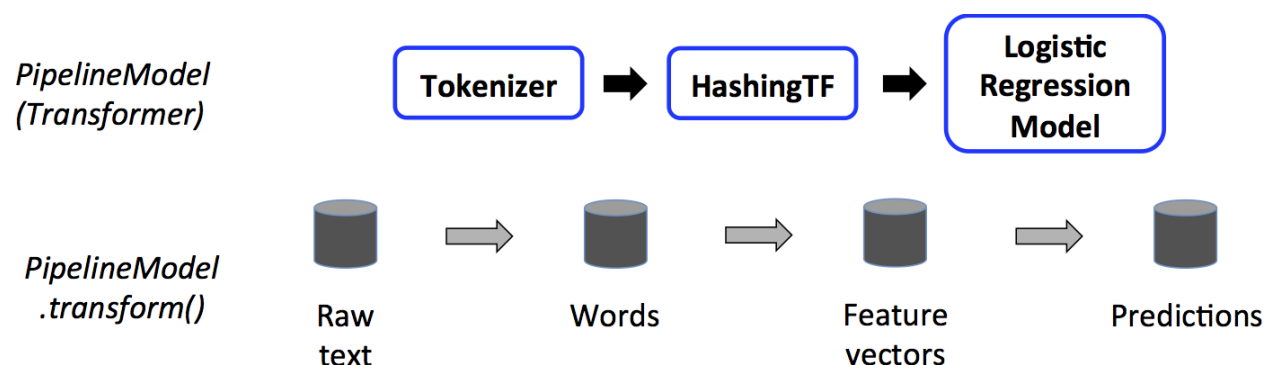
Pipeline składa się z obiektów `PipelineStage` będących typu `Transformer` bądź `Estimator`, które muszą być uruchomione w ustalonym porządku

Przykładowa ilustracja obrazująca obróbkę tekstu z użyciem algorytmu regresji logistycznej na etapie trenowania modelu.

Na rysunku mamy Pipeline z trzema etapami. Pierwsze dwa (`Tokenizer` oraz `HashingTF`) są typu `Transformer` (niebieski), a trzeci (`LogisticRegression`) jest typu `Estimator` (czerwony). Dolny wiersz reprezentuje dane przepływające przez potok, gdzie cylindry to ramki `DataFrame`. `Pipeline.fit()` jest wołana na oryginalnej, pierwszej ramce `DataFrame`, posiadającej surowy dokumenty tekstowe i etykiety. Metoda `Tokenizer.transform()` dzieli surowe dokumenty na słowa, dodając nową kolumnę ze słowami do ramki `DataFrame`. Metoda `HashingTF.transform()` konwertuje słowa na wektory cech, dodając je jako nową kolumnę w `DataFrame`. Ponieważ `LogisticRegression` jest typu `Estimator` to Pipeline najpierw woła `LogisticRegression.fit()` by utworzyć model `LogisticRegressionModel`. Jeśli Pipeline miałby więcej estymatorów `Estimator`, to mógłby zawołać metodę `LogisticRegressionModel.transform()` na ramce `DataFrame` przed przekazaniem jej `DataFrame` do następnego etapu.

Utworzony model PipelineModel jest wykorzystywany na etapie testowania / sprawdzania, co przedstawia rysunek poniżej.

Parametry

Obiekty klas Estimator oraz Transformer mają identyczne API do określania parametrów.

Parametr to pojedynczy nazwany parameter plus jego dokumentacja, natomiast mapa parametrów to zbiór par (parametr, wartość).

Dwa sposoby przekazywania parametrów do algorytmów:

1. Parametry ustawiane na instancji, np. jeśli `lr` to instancja klasy `LogisticRegression` można wywołać wtedy: `lr.setMaxIter(10)` `lr.fit()` by zmienić liczbę iteracji.
2. Parametry przekazywane jako słownik do metody `fit()` lub `transform()`. Parametry tego typu nadpiszą parametry wcześniej ustawione na instancji.

Zapisywanie i ładowanie potoków

Mechanizmy persystencji są dostępne również dla obiektów modułu ML. Można zatem:

- Zapisać do pliku i ponownie wczytać poszczególne konfiguracje algorytmów (metody `save` i `load` na obiektach).
- Zapisać i załadować potoki.
- Zapisane modele mogą być wczytywane w innym języku (oprócz R).

Wyodrębnianie, przekształcanie oraz wybieranie cech

Przetwarzając dane z użyciem Spark ML napotkamy na następujące etapy:

1. Ekstrakcja / wyodrębnianie: wyodrębnianie cech z surowych danych.
2. Transformacja / przekształcanie: skalowanie, konwertowanie lub modyfikacja cech.

3. Selekcja / wybieranie: wybieranie podzbioru z większego zbioru cech.
4. Locality Sensitive Hashing (LSH): Klasa algorytmów łącząca transformację cech z innymi algorytmami.

Ekstraktory cech

TF-IDF (Term Frequency-Inverse Document Frequency)

TF-IDF (częstość terminu– odwrotna częstość w dokumentach) to metoda cechowania szeroko stosowana w przetwarzaniu tekstu. Ma ona za zadanie określić ważność danego słowa w zbiorze dokumentów.

Dwa ważne oznaczenia:

- $TF(t,d)$ = ile razy dane słowo (termin) t występuje w dokumencie d
- $DF(t,D)$ = w ilu dokumentach zbioru D występuje dane słowo (termin) t

Idea jest prosta:

gdybyśmy wyliczając ważność słowa brali tylko pod uwagę jego częstość występowania, to moglibyśmy ją przeszacować, gdyż mogłyby to być słowa często spotykane, ale niosące mało informacji o dokumencie, np. „a”, „the”, „of”. Jeśli słowo występuje w zbiorze bardzo często może to oznaczać, że nie niesie za wiele informacji o danym dokumencie.

Odwrotna częstość w dokumntach jest liczbową miarą tego jak wiele informacji dostarcza dane słowo:

$$IDF(t, D) = \ln \frac{|D| + 1}{DF(t, D) + 1}$$

Ostateczna wartość TF-IDF wynosi:

$$TFIDF(t, d, D) = TF(t, d) * IDF(t, D)$$

W bibliotece Spark ML występują dwa ekstraktory wyliczające wartość wektora TF-IDF:

1. HashingTF
2. CountVectorizer.

HashingTF

HashingTF to Transformer, który bierze zestaw słów i konwertuje go na wektor cech o stałej długości.

Działanie:

- W przetwarzaniu tekstu zbiór słów / terminów bywa strukturą będącą workiem słów, czyli tzw. hash-mapą, którą właśnie wykorzystuje transformer HashingTF.

- Surowa cecha / słowo jest mapowana na indeks w tzw. tablicy hashującej nakładając na nią funkcję hashującą (tu MarmurHash3).
- Następnie obliczane są częstości słowa na podstawie zmapowanych indeksów.
- Ryzyko kolizji w funkcji hashującej można zmniejszyć zwiększając liczbę kubeków tablicy hashującej.
- Wymiar docelowej cechy domyślnie ma wartość $2^{18} = 262144$ kubeków.
- Opcjonalnie można zastosować przełącznik binarny, który dla nie-zerowych wystąpień słowa ustawi wartość 1, nie zwiększając licznika.

Algorytm mechanizmu hashowania:

```
function hashing_vectorizer(features : array of string, N : integer):
    x := new vector[N]
    for f in features:
        h := hash(f)
        x[h mod N] += 1
    return x
```

CountVectorizer

CountVectorizer oraz CountVectorizerModel mają za zadanie skonwertować kolekcję dokumentów tekstowych na wektory liczników słów / tokenów w nich zawartych.

Działanie:

- Jeśli nie istnieje słownik wstępny to CountVectorizer może być użyty jako Estimator do ekstrakcji słownika i generacji modelu CountVectorizerModel.
- Model ten produkuje rzadkie reprezentacje dokumentów używając zbudowanego słownika.
- Może być dalej przekazany do algorytmów takich jak LDA (Latent Dirichlet Allocation).
- Podczas procesu trenowania CountVectorizer będzie wybierał najczęstsze słowa (w ilości vocabSize) uporządkowane wg częstości słowa w zbiorze dokumentów.
- Opcjonalny parameter minDF może wpływać na proces trenowania przez określanie minimalnej liczby (lub frakcji jeśli < 1.0) dokumentów, w których dany termin musi się pojawić, by być włączonym do słownika.
- Inna opcja to przełącznik binarny kontrolujący wektor wyjściowy.
- Ustawiony na true sprawia, że wszystkie niezerowe liczniki będą ustawione na 1.
- Użyteczny w dyskretnych modelach probabilistycznych opartych bardziej o liczniki binarne niż całkowite.

FeatureHasher

Ekstraktor FeatureHasher rzutuje zbiór cech kategoryalnych bądź liczbowych na wektor cech o określonym wymiarze, zwykle znacząco mniejszym niż przestrzeń oryginalnej cechy). Jest to zasługa mapowania z użyciem tablicy hashującej, by określić indeksy cech wektora.

Działanie:

- FeatureHasher operuje na wielu kolumnach jednocześnie.
- Każda kolumna może zawierać dane kategoryalne bądź numeryczne.
- Kolumny liczbowe: użyta jest wartość hash nazwy kolumny, by zmapować indeks. Domyślnie cechy numeryczne nie są traktowane jako kategoryalne, więc aby to zmienić należy ustawić parametr categoricalCols na tablicę kolumn liczbowych.
- Kolumny String: dla cech kategoryalnych użyty jest hash wartości łańcucha "column_name=value" jako indeks wartości w wektorze, ze wskaźnikiem 1.0. W ten sposób są one kodowane podobnie jak robi to OneHotEncoder z parametrem dropLast=false).
- Kolumny Boolean: Wartości Boolean (true / false) traktowane są tak samo jak reprezentacje hash "column_name=true" or "column_name=false", ze wartością wskaźnika 1.0.
- Wartości brakujące (Null) są ignorowane (wartość 0.0 w wektorze cech).
- Jako funkcja hashująca użyta jest również MurmurHash3, podobnie jak w HashingTF.

Feature Transformers

Tokenizer

Tokenizacja to podział tekstu (zdania) na pojedyncze tokeny (terminy, słowa).

Dwie klasy tokenizerów:

1. Podstawowa implementacja (klasa `pyspark.ml.feature.Tokenizer`) dzieli zdania na słowa (lowercased) a jako separatora używa pojedynczych białych znaków.
2. Bardziej złożony `RegexTokenizer` pozwala użyć wyrażenia regularnego jako separatora tokenów (domyślnie jest to `\\s+`). Ma również drugi tryb, w którym można określić, co dokładnie jest tokenem, ustawiając parametr `gaps = false`.

StopWordsRemover

Słowa "Stop words" to takie, które powinny być wyłączone z wejścia, ponieważ przykładowo występują często i nie mają za dużo znaczenia.

`StopWordsRemover` filtruje wejściową cechy (zdania), usuwając z nich wszystkie słowa typu "stop words" (parameter `stopWords`).

Dla kilku języków Spark posiada standardową listę takich słów. Można się do niej odwołać ten sposób:

```
StopWordsRemover.loadDefaultStopWords(language)
```

gdzie language to jedna z wartości: "danish", "dutch", "english", "finnish", "french", "german", "hungarian", "italian", "norwegian", "portuguese", "russian", "spanish", "swedish" and "turkish".

N-gram

Transformer konwertujący wejściową tablicę obiektów typu string (np. wyjście Tokenizera) na tablicę n-gramów, gdzie n to liczba słów w każdym n-gramie. N-gram jest zatem sekwencją n-tokenów (zwykle słów) dla pewnej liczby n.

Cechy:

- Wartości nullowe są ignorowane.
- Każdy wyjściowy n-gram to kolejne n słów rozdzielonych spacją.
- Gdy n liczba elementów tablicy wejściowej to mniej niż n wtedy zwracana jest pusta tablica.

Binarizer

Binaryzacja to process progowania cech liczbowych do cech binarnych (0/1).

Cechy transformera Binarizer:

- Standardowe parametry inputCol oraz outputCol, a także threshold jako wartość progu binaryzacji.
- Wartości większe niż próg stają się binarną wartością 1.0.
- Wartości równe lub mniejsze niż próg to wartość 0.0
- Jako inputCol wspierane są zarówno wektory gęste jak i rzadkie.

StringIndexer

StringIndexer koduje kolumnę etykiet (typ string) na kolumnę indeksów etykiet.

Cechy:

- Numeracja indeksów: [0, numLabels)
- Porządek wg częstości wystąpień etykiety.
- Najczęściej występujące etykiety mają indeks 0.
- Niewidoczne etykiety będą miały wartość numLabels, jeśli wymagają zachowania.
- Jeżeli wejściowa kolumna jest numeryczna, rzutowana jest na string i indeksowana jako typ string.

IndexToString

Symetryczna do StringIndexer jest IndexToString, która mapuje kolumnę indeksów etykiet na kolumnę zawierającą oryginalne etykiety w postaci stringów.

Powszechnym użyciem jest następujący schemat:

Stwórz indeksy z etykiet z użyciem StringIndexer.

Wytrenuj model z użyciem indeksów etykiet.

Używając `IndexToString` wyciągnij indeksy i oryginalne etykiety z kolumny z przewidywanymi indeksami.

OneHotEncoder

Kodowanie typu one-hot mapuje kolumnę z indeksami etykiet na kolumnę z binarnymi wektorami, z co najwyżej jedną wartością.

Cechy:

- Ten rodzaj kodowania pozwala używać cech kategoryalnych algorytmom oczekującym wartości liczbowych ciągłych (np. w regresji logistycznej).
- Na wyjściu jest wektor rzadki.

VectorIndexer

`VectorIndexer` pomaga indeksować cechy kategoryjne na indeksy kategorii i potrafi konwertować je automatycznie.

Schemat działania:

- Weź kolumnę wejściową typu `Vector` oraz parametr `maxCategories`.
- Zdecyduj, które cechy powinny być kategoryjne bazując na liczbie ich zbioru różnych wartości, gdzie cechy z maksymalnie `maxCategories` są uważane za kategoryjne.
- Oblicz indeksy kategorii (0-based) dla każdej cechy kategoryjnej.
- Zindeksuj cechy kategoryjne oraz przekształć oryginalną cechę na indeksy.

`VectorIndexer` pozwala algorytmom takim jak Drzewa Decyzyjne oraz `Tree Ensembles` traktować cechy kategoryjne jako liczbowe, zwiększając wydajność.

VectorAssembler

`VectorAssembler` jest transformerem, który łączy daną listę kolumn w pojedynczy wektor kolumn.

Cechy:

- Użyteczny przy łączeniu cech surowych i cech wygenerowanych przez inne transformer w pojedynczy wektor cech, w celu wytrenowania modeli ML takich jak regresja logistyczna i drzewa decyzyjne.
- `VectorAssembler` akceptuje wszystkie typy liczbowe, boolean oraz `Vector`.
- W każdym wierszu wartości kolumn wejściowych są łączone w wektor wyjściowy w określonym porządku.

Feature Selectors

VectorSlicer

`VectorSlicer` bierze wektor cech i wyciąga z niego podzbiór cech dla wybranych indeksów.

Wektor wyjściowy zawiera kolumny w porządku podanych indeksów.